

NOTITIE

Onderwerp: Vormvrije m.e.r.-beoordeling Ens-Oost Fase 1

Auteur: Dhr. L. Bechtel

Datum: 15 november 2019

1. INLEIDING

Deze notitie heeft betrekking op de uitleglocatie Ens-Oost fase 1, ten oosten van het dorp Ens. Op 23 november 2010 heeft de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder het bestemmingsplan 'Ens-Oost, fase 1' vastgesteld. Dit bestemmingsplan is opgesteld om de continuïteit in de woningbouw in Ens te waarborgen. Het bestemmingsplan voorziet deels in een directe woonbestemming en een deels in een uit te werken woonbestemming. Een beperkt deel van de woningen is inmiddels gebouwd of in aanbouw.

De gemeente Noordoostpolder is voornemens om gedeeltelijk uitvoering te geven aan de uit te werken woonbestemming. Ook buiten de uit te werken woonbestemming is het gewenst om wijzigingen aan te brengen aan het geldende bestemmingsplan. De wens bestaat om de verkaveling van de woningen en de wegen- en groenstructuur aan te passen. Verder vinden er wijzigingen plaats voor wat betreft de woningtypen en wordt een gedeelte van de geplande woningen wegbestemd (oostkant). Voor de beoogde situatie is een matenplan opgesteld voor in totaal 100 grondgebonden woningen, hiervan is een deel reeds gebouwd of in aanbouw.

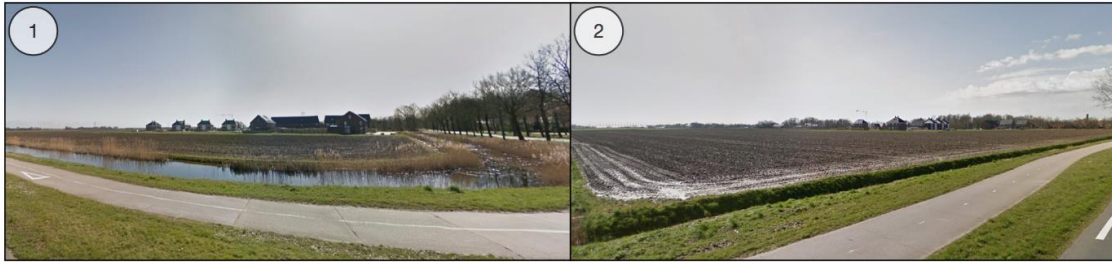
In het kader van voorliggende vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt uitsluitend in gegaan op de feitelijk toe te voegen woningen, dit bedragen er 67. Concreet gaat het om 24 tweekappers, 21 vrijstaande woningen en 22 rijwoningen.

Daarnaast is aan de Drietorensweg 21 te Ens een agrarisch bedrijfsperceel aanwezig. Het voornemen bestaat om de agrarisch bedrijfsactiviteiten te beëindigen. Gelet op het vorenstaande is het gewenst om de agrarische bestemming ter plaatse te wijzigen naar een woonbestemming teneinde het erf te kunnen gebruiken voor reguliere bewoning.

In afbeelding 1 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven. In afbeelding 2 zijn straatbeelden opgenomen.

Afbeelding 1: Huidige situatie projectgebied (Bron: PDOK)

Afbeelding 2: Straatbeelden huidige situatie plangebied (Bron: Google Streetview)

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk. Vanuit het ruimtelijke spoor is vanwege de aard en omvang een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk. Voorliggende notitie voorziet hierin.

Eerst wordt een nadere toelichting op de M.e.r.-beoordeling gegeven.

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Passende beoordeling

Bij het opstellen van een bestemmingsplan beziet het bevoegd gezag in de zogenoemde 'voortoets' of een passende beoordeling van dat plan moet worden gemaakt. Dit is het geval indien de waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat het plan – al dan niet in combinatie met andere plannen of projecten – significante gevolgen heeft voor één of meerdere Natura 2000-gebieden. Dat risico bestaat volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie, wanneer deze gevolgen op grond van objectieve gegevens niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Een uitzondering op de verplichting om een passende beoordeling op te stellen is neergelegd in artikel 2.8, lid 1 Wnb. Ingeval het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project waarvoor reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, kan ingevolge dat artikel lid een nieuwe passende beoordeling achterwege blijven, voor zover deze redelijkerwijs geen nieuwe gegevens of inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen ervan. De plan-m.e.r. die voor bestemmingsplannen is gekoppeld aan het opstellen van een passende beoordeling is in deze situatie ook niet nodig. Feitelijk is er dan al een – nog steeds actuele – passende beoordeling aanwezig, die aantoont dat schadelijke effecten als gevolg van het plan zijn uitgesloten.

Significantie

Bij de voortoets draait het om de vraag of sprake kan zijn van significante gevolgen. De significantie van de gevolgen voor een gebied van een plan wordt afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Deze zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Wanneer een plan gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, zijn significante gevolgen uitgesloten. Omgekeerd moet een plan dat de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken gebied in gevaar dreigt te brengen, noodzakelijkerwijs worden beschouwd als een plan dat significante gevolgen kan hebben. De significantie van de gevolgen moet met name worden beoordeeld in het licht van de specifieke milieukeurmerken en omstandigheden van het gebied waarop het plan betrekking heeft.

In hoeverre stikstofdepositie voor significante gevolgen op Natura 2000-gebieden kan zorgen, wordt bepaald door te bezien of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt tot een toename van de depositie leiden. Van plannen, die ten opzichte van de feitelijke situatie op het referentiemoment geen toename van de stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats waarvan de kritische depositiewaarde

(KDW) wordt overschreden, zijn significante gevolgen met zekerheid uit te sluiten. In dit geval hoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld. Als uit de voortoets blijkt dat de realisatie van de in het plan opgenomen ontwikkelingsmogelijkheden wel leidt tot een toename van stikstofdepositie op één of meer in het kader van Natura 2000 beschermde stikstofgevoelige habitats waarvan de KDW al wordt overschreden of door de toename van de stikstofdepositie kan worden overschreden, moet het bevoegd gezag wel een passende beoordeling opstellen. In een passende beoordeling kan als maatregel en onder voorwaarden externe saldering worden toegepast.

Zoals uit hoofdstuk 3 van deze notitie blijkt heeft de voorgenomen ontwikkeling geen dusdanige milieugevolgen die het opstellen van een passende beoordeling noodzakelijk maken. Van een directe m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm is in voorliggend geval dan ook geen sprake.

Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER)

Op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer moet bij initiatieven voor (het wijzigen van) bepaalde activiteiten worden beoordeeld of er sprake is van milieueffecten. In gevallen dat een besluit of plan betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER) moet bepaald worden welke procedure doorlopen moet worden om mogelijke milieueffecten te beoordelen.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Het realiseren van woningen is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. Het realiseren van woningen is als een stedelijk ontwikkelingsproject aan te merken, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarden zijn ten aanzien van de hiervoor genoemde activiteit als volgt:

1. *een oppervlakte van 100 hectare of meer,*
2. *een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of*
3. *een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.*

In voorliggend geval is geen sprake van het realiseren van 2000 of meer woningen en wordt de oppervlakte van 100 hectare niet overschreden. Het gehele projectgebied bedraagt namelijk circa 6 hectare. Daarnaast gaat het niet om 2.000, maar per saldo slechts 67 woningen. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende oplegnotitie voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt met bijbehorende subcriteria. Hierna is de Selectiecriteria Europese richtlijn opgenomen.

Selectiecriteria Europese richtlijn

1. Kenmerken van de activiteiten

Bij activiteiten met mogelijke significante negatieve milieueffecten moeten de volgende aspecten in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project/de activiteit;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

2. Plaats van de activiteiten

De locatie van een project/activiteit bepaalt mede de impact van dit project. Daarom moet de kwetsbaarheid van een gebied waar het project invloed op heeft in de beoordeling worden betrokken. In het bijzonder moet in overweging worden genomen:

- het bestaande gebruik;
- de relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan;
- het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - speciale beschermingszones, door de aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Kenmerken van het potentiële effect

In samenhang met de kenmerken en de locatie van de activiteiten/projecten moet bij potentiële effecten van een project in het bijzonder het volgende in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn diverse partijen betrokken, waaronder de gemeente Noordoostpolder, provincie Flevoland en waterschap Zuiderzeeland.

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan is de gemeenteraad van Noordoostpolder het bevoegd gezag. Daarnaast wordt de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het bestemmingsplan in het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1. Bro) naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de plaats van het plan. Hoofdstuk 4 gaat in op de kenmerken van het potentiële effect. In hoofdstuk 5 is de conclusie opgenomen.

2. KENMERKEN VAN DE PROJECTEN

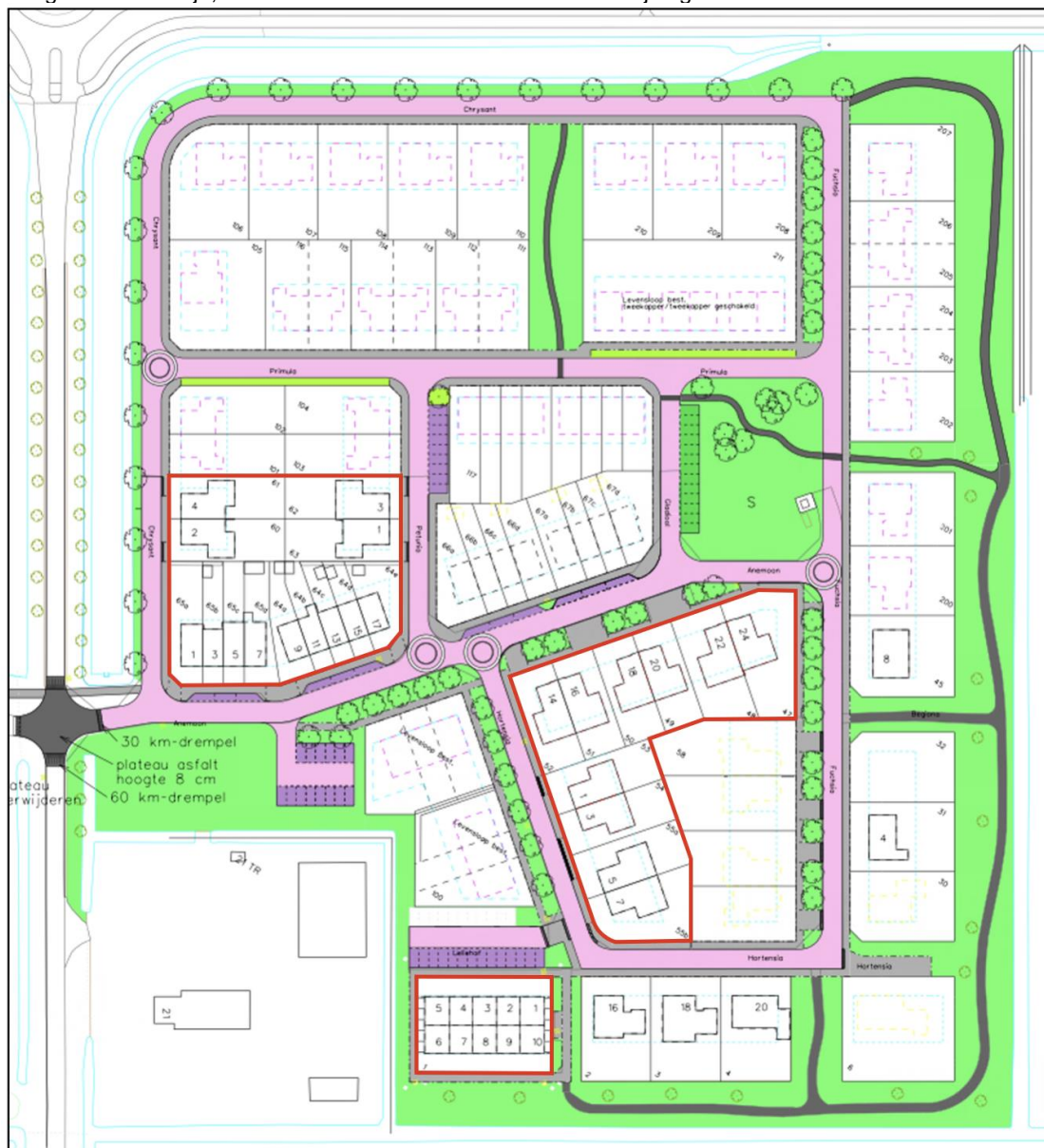
Bij activiteiten met mogelijke significante negatieve milieueffecten moeten de volgende aspecten in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project/de activiteit;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

De omvang van het project/de activiteit

Het voornemen heeft betrekking op een deel van de uitleglocatie Ens-Oost fase 1 en het erf aan de Drietoersweg 21. Ten aanzien van de uitleglocatie Ens-Oost fase 1 worden er ten opzichte van de huidige situatie 67 woningen toegevoegd. Ter plaatse van de Drietoersweg 21 is uitsluitend sprake van het herbestemmen van de ter plaatse geldende agrarische bestemming naar een woonbestemming.

In de volgende afbeelding is de voorgenomen ontwikkeling weergegeven. Met de rode omlijning is aangegeven welke woningen reeds zijn gerealiseerd of in aanbouw zijn. Voorliggende notitie gaat in op de woningen die nog niet gerealiseerd zijn, ofwel alle woonkavels buiten de rode omlijning.

Afbeelding 2: Matenplan Ens-Oost fase 1 (Bron: gemeente Noordoostpolder)

De cumulatie met andere projecten;

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.

Hoewel er in het verleden plannen waren om Ens in de toekomst verder uit te breiden ('Structuurvisie verdere uitbreiding Ens' – 1998) zijn plannen hiertoe op dit moment niet concreet. Tevens is de verwachting dat verdere uitbreiding van Ens niet op de korte termijn zal plaatsvinden.

Uit jurisprudentie (ABRvS 16 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1312) volgt dat onzekere toekomstige gebeurtenissen bij de beoordeling van cumulatieve effecten buiten beschouwing kunnen blijven. Dat betekent dat met andere projecten waarvoor een Wnb-vergunning is vereist maar die nog niet is verleend geen rekening hoeft te worden gehouden. De gedachte hierachter is dat in afwachting van een besluit op een aanvraag voor een Wnb-vergunning doorgaans niet zeker is of, en zo ja, met welke voorschriften de vergunning verleend zal worden. In dit geval gaat het om enkele opvolgende fases van de nieuwbouwwijk, waarvoor nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden. Deze fases zijn nog niet aan de orde en nog onvoldoende concreet. Te zijner tijd zal nadere besluitvorming plaatsvinden, waarbij tegen die zal worden onderzocht of een Wnb-vergunning noodzakelijk is.

Gelet op het vorenstaande kunnen de mogelijk toekomstige uitbreidingen van Ens in het kader van cumulatie buiten beschouwing blijven.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouw- en woonrijp maken is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal elektriciteit en water nodig zijn. De woningen zullen gasloos gebouwd worden, conform de Wet Voortgang Energietransitie.

De productie van afvalstoffen;

De productie van afvalstoffen betreffen voor de beoogde woningen uitsluitend de huishoudelijke afvalstoffen. Deze worden zoveel mogelijk gescheiden om nuttige afvalstoffen op eenvoudige wijze te kunnen inzamelen en vervolgens verwerken/recyclen. Er is geen sprake van de productie van gevaarlijk afval.

Verontreiniging en hinder;

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Vanwege de ligging, de omvang van de ontwikkeling en de geschatte tijdsduur, is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de activiteiten geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden. Woningen worden namelijk niet gezien als milieubelastende functies. Zoals in hoofdstuk 3 en 4 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

3. PLAATS VAN DE PROJECTEN

De locatie van een project/activiteit bepaalt mede de impact van dit project. Daarom moet de kwetsbaarheid van een gebied waar het project invloed op heeft in de beoordeling worden betrokken. In het bijzonder moet in overweging worden genomen:

- het bestaande gebruik;
- de relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan;
- het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - speciale beschermingszones, door de aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Het bestaande gebruik

Het projectgebied is geheel binnen grondgebied van de gemeente Noordoostpolder gelegen, aan de rand van de kern Ens. Ten aanzien van Ens-Oost fase 1 gaat het om een uitleglocatie voor woningbouw. De gronden zijn op dit moment gedeeltelijk in gebruik als akkerbouwgronden. Tevens betreft een deel reeds bouwrijp gemaakte gronden. De Drietorensweg 21 betreft een agrarisch bedrijfsperceel waar de agrarische bedrijfsactiviteiten op den duur zullen worden beëindigd.

De relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan

De locatie heeft geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.

Het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu (natuur, ecologie, archeologie en cultuurhistorie)

Het betreft een uitleglocatie ten oosten van de kern Ens, gemeente Noordoostpolder. Hieronder wordt per thema ingegaan op mogelijke aanwezige waarden in het projectgebied.

Ecologie

Door Natuurbank Overijssel is een ecologisch onderzoek is uitgevoerd¹, waarbij getoetst is aan de gebiedsbescherming en soortenbescherming. De belangrijkste conclusies zijn hierna opgenomen.

Soortenbescherming

Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Voorgenoemde soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er vogels, bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en/of voortplantingsplaats en bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rust- en voortplantingsplaats. Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen ontbreken in het plangebied.

In het plangebied nestelen alleen vogelsoorten waarvan uitsluitend het bezette nest beschermd is, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten. De beplanting in en langs de kavelgrenssloot mag alleen gemaaid/vergraven worden buiten de voortplantingsperiode van vogels.

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Deze vrijstelling geldt ook voor de meeste in het plangebied voorkomende amfibieënsoorten, maar niet voor de rugstreeppad. Deze soort is niet in het plangebied vastgesteld tijdens het veldbezoek, maar de functie van het plangebied als functioneel leefgebied van de rugstreeppad (incl. voortplantingsbiotoop) kan niet uitgesloten worden. De rugstreeppad en het functionele leefgebied van de

¹ Quicksan Natuurwaardenonderzoek Ens-Oost, fase 1: (projectnr. 1986, versie 1.0, 6 augustus 2019)

rugstreeppad is beschermd en mag alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Om de functie van het plangebied voor de rugstreeppad vast te kunnen stellen is nader onderzoek vereist. Omdat de functie van het projectgebied als functioneel leefgebied van de rugstreeppad (incl. voortplantingsbiotoop) niet kan worden uitgesloten, is aanvullend onderzoek conform de daarvoor geldende protocollen verplicht. Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het dempen en aanleggen van sloten zal aanvullend onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van de rugstreeppad conform de daarvoor geldende protocollen worden uitgevoerd, mogelijke mitigerende maatregelen getroffen en mogelijke ontheffingen worden aangevraagd.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied voor vogels, amfibieën, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren, niet aangetast.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden:

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermd. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ.

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op minimaal 2,8 kilometer afstand van het projectgebied. In dit geval is er door Natuurbank Overijssel een stikstofberekening uitgevoerd teneinde de gevolgen van de ontwikkeling ten opzichte van het Natura 2000-gebied in beeld te brengen².

Uit de stikstofberekening volgt dat voor zowel de ontwikkel- als de gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Het project is in het kader van de Wet natuurbescherming, ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, niet vergunningsplichtig.

Natuurnetwerk Nederland:

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN is gelegen op minimaal 3,6 kilometer afstand van het projectgebied. Gezien de onderlinge afstand en de aard en omvang van de ontwikkeling, wordt gesteld dat er geen sprake is van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Stikstofdepositie

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is n.a.v. de recente uitspraak van de Raad van State (29 mei 2019) niet meer bruikbaar. Het aspect stikstofdepositie dient daarom ten aanzien van Natura 2000-gebieden nader te worden onderzocht. Projecten die stikstofuitstoot met zich meebrengen door een aanleg- bouwfase of door verkeersbewegingen dienen te worden onderzocht. In dit geval is uit de stikstofberekening gebleken dat er geen sprake is van negatieve effecten ten aanzien van Natura 2000 gebieden.

Cultuurhistorie

Op basis van cultuurhistorische waardenkaart Flevoland en het gemeentelijke beleidsstuk 'Erfgoed in de gemeente Noordoostpolder, blijkt dat zich binnen het projectgebied geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden bevinden.

De kavels en de directe omgeving waar het voorliggende plan betrekking op heeft, kent een aantal karakteristieken die kenmerkend zijn voor de Noordoostpolder. Door die kenmerken, en de zichtbaarheid daarvan, draagt het bij aan de herkenbaarheid van de Noordoostpolder en daarmee haar bijzondere identiteit.

Ten aanzien van de uitleglocatie 'Ens-Oost fase 1' wordt opgemerkt dat reeds een groot deel van het projectgebied bouwrijp is gemaakt. Uitsluitend het deel aan de noordzijde is nog in gebruik als agrarische cultuurgrond. De woonbebouwing die mogelijk wordt gemaakt beslaat ongeveer de helft van de oorspronkelijke landbouwkavel. Door te kiezen voor deze begrenzing respecteert de uitbreiding het modulaire systeem van verkaveling van de polder en maakt dit na realisatie ook zichtbaar.

² Stikstofberekening Ens-Oost, fase 1: (projectnr. 2186B, versie 1.0, 18 oktober 2019)

Het perceel aan de Drietoerensweg 21 kent een aantal karakteristieken die kenmerkend zijn voor de Noordoostpolder. Door die kenmerken, en de zichtbaarheid daarvan, draagt het perceel bij aan de herkenbaarheid van de Noordoostpolder en daarmee haar bijzondere identiteit.

Het erf zelf heeft ook een aantal kenmerken die bijdragen aan de bijzondere inrichting van de polder. Zo is de huidige bedrijfswoning in zijn vorm en situering behouden gebleven en zal als gevolg van voorliggend plan zijn hoofdvorm niet verliezen. Wat verder opvalt is de aanwezigheid van een min of meer volwassen erfsingel. Ook deze singel is een basisonderdeel van het ontwerp van de Noordoostpolder. Het kent een vaste maatvoering. Het type beplanting was deels afhankelijk van de ondergrond. Het doel was vooral om beschutting te creëren in het open vlakke polderland en een stukje menselijke maatvoering aan te brengen. De erfsingels zijn daarmee een belangrijk element op het schaalniveau van de polder als geheel. Samen met de omlijsting van de dorpen vormen het groene eilanden in een open agrarische bedrijfsruimte.

4. KENMERKEN VAN HET POTENTIELE EFFECT

In samenhang met de kenmerken en de locatie van de activiteiten/projecten moet bij potentiële effecten van een project in het bijzonder het volgende in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)

Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, geur, water, ecologie, externe veiligheid en stikstof. De effecten van de hiervoor genoemde aspecten zijn lokaal van aard.

Verkeer

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de CROW-publicatie 'Toekomstbestendig parkeren (december 2018)' van het CROW. Het CROW ontwikkelt en publiceert kennis onder andere op het gebied van verkeer en parkeren. Specifiek voor verkeersgeneratie heeft het CROW de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren' opgesteld. Deze kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeersgeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen. Overigens wordt opgemerkt dat bij iedere functie, in de CROW-publicatie, een maximum en minimum wordt genoemd.

Ter plaatse van de uitleglocatie 'Ens-Oost fase 1' worden 67 woningen toegevoegd. Ten aanzien van de Drietorensweg 21 wordt opgemerkt dat er sprake is van een bestemmingswijziging van een agrarische bedrijfsbestemming naar een woonbestemming. Deze bestemmingswijziging brengt geen toename van het aantal verkeersbewegingen met zich mee.

Voor de ontwikkeling wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Type: 'Koop, vrijstaand', 'koop, twee-onder-één-kapwoning' en 'koop, tussen/hoek'
- Verstedelijkingsgraad: Niet stedelijk (bron: CBS Statline)
- Stedelijke zone: Rest bebouwde kom

Uitgaande van voorgaande uitgangspunten ontstaat er het volgende beeld:

Type woning	Aantal	Verkeersbewegingen
Twee-onder-één-kap	24	$(7,8 \times 24) = 187,2$
Vrijstaand	21	$(8,2 \times 21) = 172,2$
Tussen/hoek	22	$(7,4 \times 22) = 162,8$
		Totaal: 522,2

De uitleglocatie 'Ens-Oost fase 1' is op dit moment reeds ontsloten op de Drietorensweg. Deze ontsluitingsweg blijft behouden. De wegen binnen de uitleglocatie zijn/worden ingericht als 30 km/uur wegen.

Bij het inrichten van de ontsluitingswegen is rekening gehouden met de verkeersgeneratie van de woningen. Deze wegen bieden dan ook voldoende capaciteit om het verkeersaanbod eenvoudig en verkeersveilig af te kunnen wikkelen.

Ten opzichte van de huidige situatie is er wel sprake van een toename aan verkeersbewegingen. Er is echter geen sprake van een onevenredige toename van de verkeersbewegingen waarbij de omliggende infrastructuur wordt overbelast. Gesteld wordt dat de omliggende infrastructuur in voldoende mate is ingericht om de extra verkeersbewegingen eenvoudig en veilig af te wikkelen.

Het effecten van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van het aspect 'verkeersgeneratie' is licht negatief.

Geluid

Woningen zijn niet opgenomen in de VNG-uitgave, omdat woningen in beginsel niet aan te merken zijn als milieubelastende objecten. Echter zal wel sprake zijn van enig geluid als gevolg van de woonfuncties (leefgeluiden), hiervoor gelden echter geen normen. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de geluidssituatie wordt ingeschaald op neutraal.

Luchtkwaliteit

Het plan heeft zoals geconstateerd bij het onderdeel verkeer ten opzichte van de huidige situatie extra verkeersbewegingen tot gevolg. Via een NIBM-tool berekening is onderzocht of de ontwikkeling wel of niet in

betekende mate bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Wat betreft de voertuigbewegingen is aangesloten op hetgeen opgenomen bij het aspect 'verkeer'.

Het aandeel vrachtverkeer is op 0% gezet, aangezien het voornemen uitsluitend de functie 'wonen' betreft. Het aandeel van vrachtverkeer in de aanlegfase is buiten beschouwing gelaten, omdat dit tijdelijk van aard is. De berekening laat het volgende beeld zien.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	522,2
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,43
PM ₁₀ in µg/m ³	0,08
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig	

Uit de berekening blijkt dat voorliggend plan 'niet in betekende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Vervolgonderzoek naar effecten op de luchtkwaliteit is niet noodzakelijk. Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het 'Besluit gevoelige bestemmingen'.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van luchtkwaliteit wordt ingeschaald op neutraal.

Geur

In voorliggend geval worden er geen geurbelastende objecten gerealiseerd. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van geur wordt ingeschaald op neutraal.

Ecologie

Zoals eerder vermeld zijn in het projectgebied geen beschermde soorten aangetroffen. Omdat de functie van het projectgebied als functioneel leefgebied van de rugstreeppad (incl. voortplantingsbiotoop) niet kan worden uitgesloten, is aanvullend onderzoek conform de daarvoor geldende protocollen verplicht. Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het dempen en aanleggen van sloten zal aanvullend onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van de rugstreeppad conform de daarvoor geldende protocollen worden uitgevoerd, mogelijke mitigerende maatregelen getroffen en mogelijke ontheffingen worden aangevraagd.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van ecologie wordt ingeschaald op licht negatief.

Stikstofdepositie

Zoals eerder vermeld blijkt uit de stikstofberekening dat er zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen sprake is van negatieve effecten ten aanzien van Natura 2000-gebieden. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van stikstofdepositie wordt ingeschaald op neutraal.

Externe veiligheid

Binnen het projectgebied wordt geen gebruik gemaakt van gevaarlijke stoffen. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van externe veiligheid is neutraal.

Water

Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermings-, intrek- of waterwingebied. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de waterhuishouding wordt ingeschaald op licht negatief, vanwege het feit dat het verharde vloeroppervlak toeneemt. Het hemelwater wordt op een adequate wijze geïnfiltreerd en het afvalwater wordt afgevoerd via het gemeentelijk rioleringsstelsel.

De voorgenomen woningbouwontwikkeling die plaatsvindt in het projectgebied resulteren in een toename van verharde oppervlakken. Hierdoor neemt de versnelde afvoer van hemelwater toe.

Voor het ontwikkelen van uitbreiding in het plangebied wordt het principe 'waterneutraal bouwen' gevolgd. Bij toename van het verhard oppervlak ten opzichte van de bestaande situatie, moet rekening worden gehouden met compenserende maatregelen om piekafvoeren te kunnen opvangen.

Als handreiking heeft het college van Dijkgraaf en Heemraden van het waterschap Zuiderzeeland hiervoor op 11 juli 2013 het "Waterkader" vastgesteld. Voor het vaststellen van de benodigde ruimte voor het realiseren van de

compenserende maatregelen hanteert het waterschap de bergingsnorm. Volgens de bergingsnorm geldt voor het plangebied bij een netto toename van de verharding een extra benodigde waterberging van 5%. Voor het vaststellen van de benodigde wateropgave voor 'Ens, Oost – fase 1' is gebruik gemaakt van de door het waterschap gehanteerde afvoernorm. Bij de afvoernorm wordt voor de maximale afvoer uit het gebied uit gegaan van de landelijke afvoernorm van 1,5 l/s/ha bij een neerslagsituatie met een herhalingsstijg van eens in de 100 jaar.

Onderstaande berekening maakt de benodigde compensatie duidelijk:

Aanwezige verharding:

Stratenplan na voltooiing, fase 1		13.130 m ²
Uitgeefbaar terrein		30.816 m ²
	Totaal:	43.946 m ²

De benodigde compensatie voor de toenemende verharding in "Ens, Oost-fase 1" ten opzichte van de bestaande situatie is $43.946 \times 6\% = 2.637 \text{ m}^2$. Deze compensatie is al gerealiseerd in de gegraven waterpartij (4.057 m²) onderdeel uitmakend van het stedelijk gebied, waarop alle aangelegde en aan te leggen regenwaterriolering op uitmonden.

Het peil wordt gereguleerd door de al geïnstalleerde debiet gestuurde stuw van 1,5 l/s/ha afvoerend op de watergang van het landelijk gebied. Ter voorkoming van het in stand houden van kleine peilvakken in het stedelijk gebied, gaat de nieuwe uitbreiding Ens-oost fase 1 onderdeel uitmaken van het al bestaande geïnstalleerde peilvak (Ensertocht1) van de woonwijk Oostereind. Daarvoor is wijziging van het bestaande Peilbesluit Ensertocht1 nodig.

Geen rekening is gehouden met compensatie van (bodem)waterberging en deze compensatie wordt nader uitgewerkt in het vooroverlegtraject voorafgaand aan de vergunningprocedure inzake van de Waterwet. De aanwezige berging in de gegraven waterpartij blijft ook bij het in rekening brengen van de (bodem) waterberging overigens nog altijd ruimschoots voldoende voor de benodigde compensatieopgave.

Met inachtneming van het vorenstaande, kan het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van het aspect water ingeschaald worden als neutraal.

Het grensoverschrijdend karakter van het effect

De effecten hebben geen landsgrensoverschrijdend karakter.

De orde van grootte en de complexiteit van het effect

De effecten die als gevolg van het plan optreden, zijn beperkt en niet complex. Beperkte effecten ontstaan mogelijk ten aanzien van ecologie.

De waarschijnlijkheid van het effect

Het optreden van effecten is zeer waarschijnlijk, echter met inbegrip van voorgestelde maatregelen zijn geen significante negatieve effecten te verwachten.

De duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect

Effecten ten aanzien van ecologie zijn permanent. Door het treffen van maatregelen worden de effecten op ecologie beperkt.

Cumulatie van effecten met effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.

Zoals beschreven in hoofdstuk 2 kunnen mogelijk toekomstige uitbreidingen van Ens in het kader van cumulatie buiten beschouwing blijven. Verder zijn er in de omgeving van het projectgebied geen (grootschalige) ontwikkelingen gepland/bekend welke in vergelijkbare mate effecten veroorzaken als de voorgenomen ontwikkeling.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

De milieueffecten van de ontwikkeling van het projectgebied kunnen niet geheel worden voorkomen. De mate waarin de milieueffecten optreden kan wel gemitigeerd of gecompenseerd worden. De milieueffecten zijn zodanig ingeschat dat met uitzondering van het aspect ecologie mitigerende maatregelen niet noodzakelijk worden geacht.

Ecologie

Tijdens de uitvoering van het voornemen kan flora en fauna hinder ondervinden. Door buiten het broedseizoen te werken of maatregelen te treffen binnen het broedseizoen wordt eventuele hinder op natuur zoveel mogelijk beperkt. Werkzaamheden die leiden tot het beschadigen/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Ten aanzien van de rugstreeppad geldt dat het projectgebied als functioneel leefgebied voor de rugstreeppad (incl. voortplantingsbiotoop) niet kan worden uitgesloten. Bij aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het dempen en aanleggen van sloten zal aanvullend onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van de rugstreeppad conform de daarvoor geldende protocollen worden uitgevoerd, mogelijke mitigerende maatregelen getroffen en mogelijke ontheffingen worden aangevraagd.

5. CONCLUSIE

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.